

Situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-iunie 2017 (informație succintă)

*Șaragov Natalia, șeful Direcției Generale pentru Statistică
a municipiului Chișinău
Tel. (022) 739581
E-mail: chisinau@statistica.gov.md
Adresa: MD-2028, Chișinău, șos. Hâncești, 53a*

Cuprins

1. Informație succintă privind situația social-economică a mun. Chișinău în ianuarie-iunie 2017.....	3
2. Situația demografică.....	4
3. Piața muncii.....	5
4. Sănătatea.....	5
5. Turism	6
6. Infrațțiuni.....	8
7. Agricultură	9
8. Industrie.....	10
9. Investițiile în active imobilizate.....	11
10. Construcții	12
11. Transporturi.....	12
12. Precizări metodologice.....	14

1. Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-iunie 2017

Situația demografică în ianuarie-iunie 2017 a fost determinată de o creștere a nivelului mortalității și nupțialității, respectiv cu 0,6 la sută și 0,7 la sută, dar a fost înregistrată o scădere la nivelul natalității și divorțialității, cu 2,6 la sută și 0,3 la sută respectiv.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat în trimestrul II 2017 a fost de 6694,3 lei, sporind față de aceeași perioadă a anului precedent cu 13,6%, și depășind media pe țară cu 18,8%.

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2017 a constituit 2 117 persoane, micșorându-se cu 21,9 la sută comparativ cu 1 iulie 2016.

Întreprinderile industriale în ianuarie-iunie 2017 au fabricat producție în valoare de 10484,7 mil. lei (în prețuri curente), constituind 54,5% din totalul pe țară.

Investițiile în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 3 949,9 mil. lei, micșorându-se cu 9,6% față de ianuarie-iunie 2016. Sursa principală de finanțare a investițiilor a fost mijloacele proprii ale investitorului, ponderea cărora a constituit 76,7%.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-iunie 2017 a însumat 881,3 mil. tone-km, cu 13,3% mai mult decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 2014,6 mii tone, majorându-se cu 9,3% comparativ cu ianuarie-iunie 2016.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 29,7 mil., micșorându-se cu 4,0% față de aceeași perioadă a anului trecut.

Principalii indicatori ai situației social-economice a mun. Chișinău în ianuarie-iunie 2017

	Ianuarie-iunie 2017	
	valoarea absolută	în % față de ianuarie-iunie 2016
Numărul populației stabile, la începutul anului, persoane	820 464	x
Rata natalității, ‰	12,1	x
Rata mortalității, ‰	8,1	x
Rata nupțialității, ‰	5,3	x
Rata divorțialității, ‰	3,2	x
Câștigul salarial mediu lunar, lei	6 694,3 ¹	113,6 ²
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 01.07.2017), persoane	2 117	78,1
Valoarea producției industriale, mil. lei (în prețuri curente)	10 484,7	x
Investiții în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	3 949,9	90,4
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier, mil. tone-km	881,3	113,3
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport rutier, mii tone	2 014,6	109,3

	Ianuarie-iunie 2017	
	valoarea absolută	în % față de ianuarie-iunie 2016
Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze, mil. pasageri-km	850,5	101,1
Pasageri transportați cu autobuze și microbuze, mii pasageri:	29 716,1	96,0

¹ Trimestrul II

² Trimestrul II 2017 în % față de trimestrul II 2016

2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-iunie 2017 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației:

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2017 în % față de ianuarie-iunie 2016
	2016	2017 ¹	
Născuți-vii, persoane	5 060	4 929	97,4
Decedați, persoane	3 302	3 322	100,6
din care, copii sub 1 an	75	76	101,3
Sporul natural	1 758	1 607	91,4
Numărul căsătoriilor	2 138	2 152	100,7
Numărul divorțurilor	1 321	1 317	99,7

¹ Date preliminare

Conform datelor preliminare, în ianuarie-iunie 2017 au fost înregistrați 4 929 născuți-vii, cu 2,6 la sută mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent, rata natalității constituind 12,1 născuți-vii la 1 000 locuitori.

Numărul persoanelor decedate a fost de 3 322, cu 0,6% mai mult comparativ cu perioada ianuarie-iunie 2016, rata mortalității constituind 8,1 decedați la 1 000 locuitori. Numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an în această perioadă s-a mărit cu 1,3%, fiind de 76 persoane.

În ianuarie-iunie 2017 au fost înregistrate 2 152 căsătorii, numărul acestora majorându-se cu 14 în comparație cu ianuarie-iunie 2016, rata nupțialității constituind 5,3 căsătorii la 1 000 locuitori. Conform Hotărârilor Judecătorești numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 1317, cu 0,3 la sută mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul trecut, revenind în medie 3,2 divorțuri la 1 000 locuitori.

Migrația internă

	Numărul de sosiri:		Numărul de plecări:		Sporul migratoriu:	
	localități urbane	localități rurale	din localități urbane	din localități rurale	urban	rural
Total, persoane inclusiv:	5 825	438	3 396	337	2 429	101
Sub vârsta aptă de muncă (0-15 ani)	7	0	3	0	4	0
În vârstă aptă de muncă (femei 16-56, bărbați 16-61)	5 107	391	2 818	305	2 289	86
Peste vârsta aptă de muncă (femei 57+, bărbați 62+)	711	47	575	32	136	15

Conform datelor furnizate de către Registrul de Stat al Populației, în primele 6 luni ale anului 2017, în municipiul Chișinău au sosit 6 263 persoane și au plecat 3 733 persoane, prin urmare sporul migratoriu a constituit 2 530 persoane.

3. Piața muncii

În trimestrul II 2017, **câștigul salarial mediu lunar nominal brut** al unui angajat a fost de 6 694,3 lei, în creștere cu 13,6% față de trimestrul II 2016 și cu 18,8% mai mare comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară (5 636,7 lei).

În sfera bugetară în trimestrul II 2017 salariul mediu lunar a constituit 6 429,7, cu 20,1% mai mult față de trimestrul II 2016, iar în sectorul economic (real) acest indicator a constituit 6750,1 lei și s-a mărit cu 12,4% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut în trimestrul II 2017, pe activități economice¹

Activități economice	Lei	În % față de:	
		trimestrul II 2016	trimestrul I 2017
Total economie	6 694,3	113,6	108,8
Agricultură, silvicultură și pescuit	3 894,5	108,0	106,4
Industrie	6 344,0	111,0	109,5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	9 347,5	125,9	107,5
Învățământ	5 697,3	115,3	109,4
Alte activități de servicii	6 680,7	112,0	108,7

¹ Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în mun. Chișinău

Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2017 în căutarea unui loc de muncă se aflau 2 117 șomeri înregistrați, fiecare al doilea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 41,6 la sută o constituie femeile. Circa 17,6% din șomerii înregistrați de la începutul anului beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna iunie 2017 de 1 947,2 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 1,3 șomeri.

4. Sănătatea

Conform datelor Ministerului Sănătății, morbiditatea populației de unele boli infecțioase în ianuarie-iunie 2017 se caracterizează prin majorarea cazurilor de îmbolnăviri prin hepatite virale, parotidită epidemică, varicelă. În cazul celorlalte boli infecțioase pentru majoritatea bolilor se constată o tendință de reducere a cazurilor de îmbolnăvire.

Morbiditatea populației, pe principalele boli infecțioase

	Ianuarie-iunie 2017		Cazuri la 100 000 locuitori	
	total, cazuri	în % față de ianuarie-iunie 2016	ianuarie-iunie 2016	ianuarie-iunie 2017
<i>Infecții intestinale</i>				
Infecții intestinale acute	3 047	125,3	296,4	371,4
inclusiv dizenterie bacteriană	1	100,0	0,12	0,12
<i>Hepatite virale</i>				
Hepatite virale – total	29	145,0	2,4	3,5
din care:				
Hepatita A	13	de 6,5 ori	0,3	1,6
Hepatita C	10	83,3	1,5	1,2
<i>Infecții imunodirijabile</i>				
Varicela	1 632	70,7	283,7	200,5
Hepatită virală B	2	50,0	0,5	0,3
Parotidită epidemică	19	118,8	2,0	2,3
<i>Infecții respiratorii acute</i>				
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	53 103	105,7	6173,0	6522,5
Gripă	255	44,0	71,2	31,3
<i>Boli infecțioase „social determinate”</i>				
Tuberculoza organelor respiratorii	201	83,8	29,5	24,7
Sifilis	195	107,7	22,2	23,0
Infecție gonococică	134	100,8	16,3	16,5
Pediculoză	502	81,8	75,4	61,7

5. Turism

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-iunie 2017 au fost frecventate de 95,3 mii turiști sau cu 7,0% mai mult comparativ cu perioada similară din anul precedent. Numărul de turiști sosiși în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se prezintă în felul următor:

	Ianuarie-iunie 2017		Ianuarie-iunie 2017 în % față de ianuarie-iunie 2016	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	95 329	60 135	107,0	118,4
din care:				
Hoteluri și moteluri	72 112	56 690	116,3	118,8
Cămine pentru vizitatori	3 091	37	108,6	15,5
Pensiuni turistice și agroturistice	3 909	760	43,4	127,1
Structuri de întremare	3 793	86	101,1	141,0
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	9 839	2 562	106,4	117,1
Tabere de vacanță pentru elevi	2 585	-	116,2	-

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit turiștilor sosiți din România (24,1%), Ucraina (13,0%), Federația Rusă (8,8%), S.U.A (7,4%), Turcia (4,9%), Germania (4,2%) și Italia (4,0%).

Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2017		Ianuarie-iunie 2017 în % față de ianuarie-iunie 2016	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	313 333	116 297	107,3	117,4
din care:				
Hoteluri și moteluri	134 136	106 981	115,5	117,6
Cămine pentru vizitatori	50 620	74	99,4	18,4
Pensiuni turistice și agroturistice	7 676	1 826	72,2	108,6
Structuri de întremare	64 562	1 288	99,6	149,4
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	33 002	6 128	110,6	119,6
Tabere de vacanță pentru elevi	23 337	-	118,1	-

În ianuarie-iunie 2017 în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost înregistrate 313,3 mii înnoptări ale turiștilor, din care 197,0 mii ale cetățenilor moldoveni (62,9% din total înnoptări) și 116,3 mii înnoptări – ale nerezidenților (37,1%).

Indicele de utilizare netă al locurilor de cazare pe total structuri de primire turistică colective, în ianuarie-iunie 2017, a constituit 27,3%, structuri de întremare – 70,2%, cămine pentru vizitatori - 59,0%, structuri de odihnă – 12,7%, hoteluri și structuri similare – 21,7%, pensiuni turistice și agroturistice – 9,5%.

Durata medie a șederii pe total structuri de primire, în ianuarie-iunie 2017 a fost de 4,3 zile, la structuri de întremare 18,0 zile, cămine pentru vizitatori 17,4 zile, structuri de odihnă 4,4 zile, hoteluri și structuri similare 2,9 zile, pensiuni turistice și agroturistice 3,0 zile.

În ianuarie-iunie 2017 agențiile de turism și turoperatorii au prestat servicii turistice la 94,0 mii turiști și excursioniști. Numărul de turiști și excursioniști străini care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, în ianuarie-iunie 2017, s-a cifrat la 6 194, din care 79,4% au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement; 20,3% - în scopuri de afaceri și profesionale, alte scopuri – 0,3%. Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 78,5 mii persoane.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2017	
	turiști	turiști-zile
Total	94 040	538 854
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	6 194	17 783
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	1 260	3 632
odihnă, recreere și agrement	4 917	13 918
tratament	17	233
alte scopuri	-	-
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	78 488	515 583
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	762	2 058
odihnă, recreere și agrement	77 383	509 854
tratament	343	3671

alte scopuri	-	-
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	9 358	5 488

Numărul turștilor străini care au vizitat municipiul Chișinău și turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, se prezintă astfel:

	Turiști străini sosiți		Turști moldoveni plecați	
	Ianuarie-iunie 2017	în % față de total	Ianuarie-iunie 2017	în % față de total
Total	6 194	100,0	78 488	100,0
din care:				
Austria	522	8,4	405	0,5
Bulgaria	32	0,5	15 313	19,5
Egipt	-	-	3 029	3,9
Emiratele Arabe	-	-	576	0,7
Federația Rusă	557	9,0	303	0,4
Franța	140	2,3	400	0,5
Germania	304	4,9	205	0,3
Grecia	319	5,2	7 710	9,8
Israel	78	1,3	371	0,5
Italia	164	2,6	1 235	1,6
Polonia	421	6,8	95	0,1
Republica Cehă	22	0,4	1 137	1,4
România	740	11,9	14 590	18,6
S.U.A.	287	4,6	56	0,1
Turcia	238	3,8	25 590	32,6
Ucraina	338	5,5	2 675	3,4
Alte țări	2 032	32,8	4 798	6,1

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, a fost de 12,7 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți în municipiul Chișinău.

6. Infracțiuni

Conform informației Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2017, numărul infracțiunilor înregistrate a constituit 5 328 cazuri și s-a micșorat cu 1 868 cazuri, în comparație cu ianuarie-iunie 2016. Infracțiunile comise pe teritoriul municipiului Chișinău constituie 31,8% din numărul total de infracțiuni săvârșite pe teritoriul țării. Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 64,9 infracțiuni.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-iunie 2017	Ianuarie-iunie 2017 în % față de ianuarie-iunie 2016
Infracțiuni înregistrate - total	5 328	74,0
din care:		
omoruri	14	73,7
violuri	20	95,2
tâlhării	12	109,1
jafuri	179	81,7
furturi	1 893	64,6
huliganism	242	108,5
infracțiuni legate de droguri	246	92,1
vătămarea intenționată gravă	19	70,4

Cele mai răspândite infracțiuni contra patrimoniului rămân a fi furturile, în ianuarie-iunie 2017 au fost înregistrate 1 893 cazuri, ponderea acestora în total infracțiuni înregistrate fiind de 35,5%.

Din numărul total de 5 328 infracțiuni înregistrate, 1 267 constituie infracțiuni grave. În luna iunie anul curent pe teritoriul raionului au fost înregistrate 899 infracțiuni.

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ale Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2017 pe teritoriul municipiului Chișinău s-au înregistrat 162 incendii, care au determinat pierderi în sumă de 7,3 mil. lei. Ca urmare a acestor incendii au decedat 7 persoane, iar 8 persoane au fost traumatizate. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-iunie 2016 s-a majorat cu 10,2%.

7. Agricultură

Suprafața însămânțată a culturilor agricole sub roada anului curent în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor 10 ha și peste a constituit 3168 ha sau cu 562 ha (15,2%) mai puțin față de perioada respectivă a anului 2016.

Suprafețele însămânțate cu culturi agricole **sub roada anului 2017** se caracterizează prin următoarele date:

	Suprafețele însămânțate		Structura suprafețelor însămânțate, %	
	hectare	în % față 2016	2017	2016
Suprafața însămânțată - total	3 168	84,8	100,0	100,0
din care:				
Cereale și leguminoase pentru boabe	1 796	78,7	56,7	61,1
Culturi tehnice	1 130	95,5	35,7	31,7
Cartofi, legume și culturi bostănoase alimentare	11	73,3	0,3	0,4
Culturi pentru nutreț	231	90,2	7,3	6,3

Producția animală. În ianuarie-iunie 2017, în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier), care au la bilanț animale a fost înregistrată majorarea producției de ouă cu 55,4%. Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) s-a micșorat cu 35,9%, iar producția de lapte - cu 48,0%.

În ianuarie-iunie 2017 s-a înregistrat micșorarea sporului zilnic în greutate la creșterea și îngrășarea bovinelor cu 75,0% și a porcinelor cu 58,0% față de ianuarie-iunie 2016. Productivitatea medie de lapte la o vacă a crescut cu 66,6% față de perioada similară a anului precedent.

Efectivul de animale **în gospodăriile de toate categoriile** pe principalele specii se prezintă după cum urmează:

	La 1 iulie 2017		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 iulie 2016	
Bovine - total	2 016	95,3	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	177	101,1	8,8
gospodăriile populației	1 839	94,8	91,2
din ele vaci – total	1 095	80,8	100,0

	La 1 iulie 2017		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 iulie 2016	
din care:			
întreprinderile agricole ¹	62	82,7	5,7
gospodăriile populației	1 033	80,7	94,3
Porcine - total	2 349	75,6	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	111	135,4	4,7
gospodăriile populației	2 238	73,9	95,3
Ovine și caprine - total	7 523	103,9	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	693	105,3	9,2
gospodăriile populației	6 830	103,8	90,8
Cabaline - total	84	75,7	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	2	50,0	2,4
gospodăriile populației	82	76,3	97,6
Păsări - întreprinderile agricole¹	405 939	48,1	100,0

¹ Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la bilanț animale

8. Industrie¹

În **ianuarie-iunie 2017** întreprinderile industriale au fabricat producție în valoare de 10484,7 mil. lei (în prețuri curente), constituind 54,5% din totalul pe țară.

Ponderea **producției livrate** pe piața externă de către întreprinderile nominalizate în perioada de raport a constituit 28,3% din totalul producției livrate și respectiv pe piața internă – 71,7%.

Nivelul producției fabricate și livrate ale întreprinderilor industriale, cuprinse în cercetare statistică lunară, după tipuri de activități se prezintă în tabelul ce urmează:

	Ianuarie-iunie 2017				
	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	din care pe piața externă	
	mil. lei (prețuri curente)	ponderea în total, %		mil. lei	ponderea în total livrări, %
Industrie, total	10 484,7	100,0	10 579,6	2 998,7	28,3
Industria extractivă	52,3	0,5	51,4	-	-
Industria prelucrătoare	8 361,2	79,7	8 457,0	2 998,7	35,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2 071,2	19,8	2 071,2	-	-

¹ Datele se prezintă pe cercul de întreprinderi cu activitate principală de industrie, cuprinse în cercetare statistică lunară

9. Investițiile în active imobilizate

În ianuarie-iunie 2017 valoarea investițiilor în active imobilizate a constituit 3 949,9 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu perioada respectivă a anului precedent acest indicator a marcat o descreștere cu 9,6% (în prețuri comparabile).

Investițiile în imobilizări necorporale, în ianuarie-iunie 2017, au înregistrat o creștere de 11,3% față de ianuarie-iunie 2016. Investițiile în imobilizările corporale au însumat 3 849,5 mil. lei, fiind în scădere cu 10,0% față de perioada similară a anului precedent.

Structura investițiilor în active imobilizate în ianuarie-iunie 2017

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2016	total
Investiții în active imobilizate – total	3 949,9	90,4	100,0
Imobilizări necorporale	100,4	111,3	2,5
Imobilizări corporale	3 849,5	90,0	97,5
din care:			
clădiri rezidențiale	893,3	95,6	22,6
clădiri nerezidențiale	576,7	80,8	14,6
construcții ingineresti	442,1	128,4	11,2
mașini, utilaje, instalații de transmisie	1 310,6	83,1	33,2
mijloace de transport	399,5	90,2	10,1
alte imobilizări corporale	227,3	112,0	5,8

Din total investiții realizate în ianuarie-iunie 2017, cea mai mare pondere revine investițiilor în utilaje, mașini, instalații de transmisie care a constituit 33,2%.

Investiții în active imobilizate pe surse de finanțare. Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-iunie 2017 au fost utilizate preponderent mijloacele proprii ale investitorului, care au constituit 3 029,8 mil. lei, reprezentând 76,7% din valoarea totală a mijloacelor utilizate pentru realizarea investițiilor.

Structura investițiilor în active imobilizate pe surse de finanțare în ianuarie-iunie 2017

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2016	total
Investiții în active imobilizate - total	3 949,9	86,8	100,0
din care, finanțate din contul:			
bugetului de stat	137,1	132,6	3,5
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	69,6	80,1	1,8
mijloacelor proprii	3 029,8	88,3	76,7
surselor din străinătate	241,4	106,7	6,1
altor surse	47,2	90,4	11,9

În ianuarie-iunie 2017, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare, au fost utilizate 206,7mil. lei, ceea ce constituie 5,3% din total investiții.

10. Construcții

În ianuarie-iunie 2017, s-au eliberat 476 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în descreștere cu 4,2% față de ianuarie-iunie 2016.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în ianuarie-iunie 2017

	Total, număr	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2016	total
Total	476	95,8	100,0
din care pentru clădiri:			
rezidențiale (inclusiv pentru colectivități)	405	103,6	85,1
nerezidențiale	71	70,0	14,9

În ianuarie-iunie 2017 au fost date în exploatare 3 602 locuințe (apartamente, case individuale de locuit) cu suprafața totală de 281,5 mii m², sau cu 43,4% mai mult față de ianuarie-iunie 2016.

Locuințe date în exploatare în ianuarie-iunie 2017

	Locuințe, unități	Suprafața totală	
		mii m ²	în % față de ianuarie-iunie 2016
Total	3 602	281,5	143,4
apartamente	3 469	253,4	166,2
case individuale de locuit	133	28,1	64,2

11. Transporturi

În ianuarie-iunie 2017 întreprinderile de transport¹ rutier din raion au transportat 2 014,6 mii tone de mărfuri, cu 9,3% mai mult față de perioada similară din anul 2016. Parcursul mărfurilor a totalizat 881,3 mil. tone-km, cu 13,3% mai mult decât în ianuarie-iunie 2016.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier

	Ianuarie-iunie 2017	În % față de ianuarie-iunie 2016	Iunie 2017	
			în % față de mai 2017	în % față de iunie 2016
Mărfuri transportate – mii tone	2 014,6	109,3	103,7	112,6
Parcursul mărfurilor – mil. tone-km	881,3	113,3	108,3	113,3
Distanța medie de transport a unei tone de marfă, pe întreprinderile de transport, km	437,5	103,6	104,5	98,8

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier au constituit 44,5% din totalul volumului de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport rutier din țară, parcursul mărfurilor fiind de 56,5%.

Numărul mijloacelor de transport (proprie și închiriate) la întreprinderile de transport rutier¹ este prezentat în tabelul ce urmează:

¹ inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprie sau închiriate

	La 01.07.2016	La 01.07.2017	Ianuarie-iunie 2017 în % față de ianuarie-iunie 2016
Total, unități:	6 015	6 150	102,2
din care:			
Autocamioane	3 301	3 440	104,2
Autobuze și microbuze de folosință generală - total	2 714	2 710	99,9

Numărul de autovehicule (proprie și închiriate) a întreprinderilor de transport rutier la 01.07.2017 s-a majorat cu 135 unități față de 01.07.2016.

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor realizat cu autobuze și microbuze, în ianuarie-iunie 2017

	Mii pasageri	În % față de ianuarie-iunie 2016
Pasageri transportați – total, mii pasageri	29 716,1	96,0
Parcursul pasagerilor – total, mil. pasageri-km	850,5	101,1

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în ianuarie-iunie 2017 a constituit 29,7 mil. pasageri, comparativ cu ianuarie-iunie 2016 micșorându-se cu 4,0%.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 850,5 mil. pasageri-km, cu 1,1% mai mult față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 60,1%, din totalul pe țară; parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze a înregistrat 59,3% din totalul pe țară.

12. Precizări metodologice

Populație stabilă – numărul persoanelor care au domiciliul stabil pe teritoriul respectiv, inclusiv persoanele absente temporar. Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sunt actele stării civile despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sunt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți-vii, decedați, căsătorii și divorțuri din perioada de referință și numărul mediu al populației stabile din aceeași perioadă extins pentru un an. Se calculează în promile.

Spor natural - reprezintă diferența dintre numărul de născuți-vii și numărul decedaților pe parcursul anului. Sporul natural pozitiv (creșterea) - numărul născuților-vii depășește numărul decedaților. Sporul natural negativ (scăderea naturală) - numărul decedaților depășește numărul născuților-vii.

Spor migratoriu – reprezintă diferența dintre numărul de imigranți și cel al emigranților unei regiuni.

Câștigul salarial mediu lunar al unui angajat – raportul între fondul de salarii (calculat) și numărul mediu de salariați. Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în municipiul Chișinău.

Someri înregistrați – persoane apte de muncă, în vârstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în câmpul muncii.

Morbiditate – totalitatea cazurilor de îmbolnăvire ale populației, înregistrate pe parcursul anului, la adresarea în instituția curativ-profilactică sau în timpul examenului profilactic.

Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Structură de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică este orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Sosirea unui turist într-o structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se înregistrează când o persoană este înscrisă în registrul structurii respective, pentru a fi găzduită una sau mai multe nopți neîntrerupte. În fiecare structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se consideră o singură sosire pe turist, indiferent de numărul de înoptări rezultate din șederea sa neîntreruptă.

Înoptarea reprezintă intervalul de 24 de ore, începând cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența structurii de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt incluse și înoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de turiști).

Indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune exprimă relația între capacitatea de cazare în funcțiune și utilizarea efectivă a acesteia de către turiști, într-o perioadă determinată. Rezultă din calcul prin împărțirea numărului total de înoptări realizate, la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, din perioada respectivă.

Durata medie de înoptări a unui turist se calculează prin împărțirea numărului de înoptări realizate la numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare.

Agențiile de turism sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializate în achiziționarea de pachete turistice de la turoperatori și în comercializarea acestor pachete direct consumatorilor, precum și în comercializarea serviciilor proprii.

Turoperatoarii sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializați în formarea de pachete turistice și în comercializarea acestora prin intermediul agențiilor de turism sau direct consumatorilor.

Turism organizat – formă de turism, caracterizată prin înțelegeri prelabile în ce privește prestația, inclusiv serviciile legate de deplasarea și sejurul turistului, prin intermediul contractelor sau altor tipuri de aranjamente.

Formele de turism: i) **turismul intern**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic; ii) **turismul receptor**: primirea cetățenilor străini în țară; iii) **turismul emițător**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate.

Turiștii/excursioniștii participanți la turismul organizat sunt persoanele care beneficiază de serviciile oferite și vândute de titularii de licență care organizează activitatea turistică.

Turiștii reprezintă persoanele care petrec cel puțin o noapte într-o structură turistică de găzduire colectivă sau privată.

Excursioniștii (vizitatorii de o zi) reprezintă persoanele ce nu petrec cel puțin o noapte într-o structură.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

Valoarea producției fabricate în prețuri curente este calculată pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Valoarea producției livrate în prețuri curente reprezintă cantitatea produselor livrate terților părți și/sau fabricată din materia primă a clientului și care a fost expediată acestuia în anul de raport.

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, cheltuieli pentru brevete, mărci, licențe, alte cheltuieli destinate creării de noi active imobilizate, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente.

Active imobilizate – active care au o durată de funcționare utilă mai mare de un an, se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării și nu sunt destinate vânzării.

Investițiile în **imobilizări necorporale** reprezintă cheltuielile pentru brevete și mărci, know-how-uri și francize, licențe de activitate, programe informatice, desene și modele industriale, drepturi de utilizare a activelor imobilizate, imobilizări necorporale primite în gestiune economică, alte imobilizări necorporale.

Investițiile în **imobilizări corporale** includ cheltuielile pentru crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altor întreprinderi în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social-culturală; cheltuieli pentru procurarea terenurilor, resurselor minerale, activelor biologice imobilizate.

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul rutier** cuprinde datele cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări rutiere de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați - numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuită și de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.